

Strömsunds kommun

Rektorn vid Bredgårds skola

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Bredgårds skola
i Strömsund

Tillsyn av Bredgårds skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Strömsund under 9–10 maj 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Bredgårds skola besöktes av Skolinspektionen mellan den 9 maj 2012 och 10 maj 2012.

Helhetsbedömning

Enligt de resultatsammanställningar från Bredgårds skola som Skolinspektionen tagit del av når endast 83 procent av eleverna i årskurs 5 målen i matematik. I övriga ämnen varierar måluppfyllelsen mellan 88 och 100 procent. För årskurs 3 finns inga sammanställningar annat än resultaten på de nationella ämnesproven. Arbetet i förskoleklass bedrivs integrerat med årskurs 1 och det finns signaler om att förskoleklassens verksamhet i flera avseenden är alltför skolinriktad. Därför bör rektorn tillsammans med personalen utvärdera verksamheten och vidta åtgärder för att säkerställa att förskoleklassen bedrivs med utgångspunkt i den egna skolformen och inriktas mot lekfull inläring där förskolans och skolans arbetssätt och metodik kombineras.

Bredgårds skolas årskurs 6 återfinns på Vattudalsskolan, den 7–9 skola de kommer att tillhöra när de börjar årskurs 7. Där finns också den så kallade förberedelseklass där nyligen till Sverige anlända elever finns placerade. Både eleverna och personalen i årskurs 6 och i förberedelseklassen tillhör, enligt den organisation kommunen valt, Bredgårdsskolan men de samverkar sällan med Bredgårdsskolan. De har också mycket begränsad samverkan med Vattudalsskolan. Detta medför att både elever och personal inte känner att de tillhör någon av dessa verksamheter och riskerar att skapa ett utanförskap och försvåra samarbetet kring eleverna och deras långsiktiga lärande.

Av intervjuer och enkätsvar framgår att de flesta eleverna trivs och är trygga i sin skola. Såväl elever som personal uttrycker i intervjuer att stämningen vid skolan är god och att det finns en beredskap att agera om incidenter inträffar. Skolans plan mot kränkande behandling måste dock utvecklas och även omfatta de elever som får sin undervisning på Vattudalsskolan för att fullt ut svara mot lagens krav.

Skolans rutiner kring arbetet med särskilt stöd behöver tydliggöras och förbättras så att erforderliga beslut fattas. Skolans arbete med åtgärdsprogram och dess kvalitet behöver också förbättras för att de ska kunna vara det stöd i arbetet de är tänkta att vara. Detta är något som rektorn och lärarna är medvetna om och det pågår ett utvecklingsarbete som syftar till att förbättra dokumentat-

mentationen.

Enligt Skolinspektionens bedömning måste rektorns pedagogiska ledarskap utvecklas liksom det systematiska kvalitetsarbetet så att uppföljningar och analys av kunskapsresultat och resultat av värdegrundsarbetet ligger till grund för att identifiera vilka utvecklingsbehov som finns vid skolan. Rektorn behöver också se till att uppföljning och utvärdering av särskilt stöd görs på en övergripande nivå för att säkerställa att de insatser som görs har effekt.

Vidare måste skolan fortsätta att utveckla arbetet med uppföljning och utvärdering av de enskilda elevernas kunskapsutveckling och resultat i förhållande till kunskapskraven. Dokumentation av elevernas kunskapsutveckling behöver också förbättras i de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen så att omdömen ges i alla ämnen eleven får undervisning i och att omdömena bygger på bedömningar av varje enskild elevs kunskaper i förhållande till kunskapskraven. Vidare behöver rektorn se till att lärarna får möjlighet att tillsammans diskutera och analysera hur olika elevprestationer bedöms i förhållande till kunskapskraven. Detta för att lärarna ska bli säkrare i sina bedömningar och för att säkerställa en likvärdig bedömning vid skolan.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Bredgårds skola i Strömsund måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Strömsunds kommun att senast den 3 december 2012 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Rektorn och lärarna klargör inte i tillräckligt stor omfattning för eleverna vilka mål och kunskapskrav som finns i alla ämnen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

I detta ingår att:

- Läroplanens mål samt kursplanernas mål, syfte och kunskapskrav tydliggörs för eleverna i samtliga ämnen eleverna får undervisning i (Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter)
- Elever med annat modersmål än svenska, som behöver det, får undervisning i och blir bedömda utifrån kursplanen i svenska som andra språk. Rektorn fattar beslut om undervisning i svenska som andraspråk (5 kap. 14-15 §§ Skolförordningen)

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande

I detta ingår att:

- Eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll (4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar)

Särskilt stöd

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till. När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd

I detta ingår att:

- Skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det (5.kap 4 § skollagen).
- Rektor fattar beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång enligt författningarnas krav (3 kap.9 § andra stycket, 11-12 §§ skollagen)
- Vid utredningar av särskilt stöd sker samråd med elevhälsan (3 kap 8 § skollagen).
- Rektorn ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram ska upprättas eller inte efter utredning samt ser till att de åtgärdsprogrammen som upprättas tydligt anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap 9 § skollagen)

- Åtgärdsprogrammet följs upp och insatserna utvärderas löpande (3 kap. 9§ första stycket skollagen)

Bedömning och betygssättning

Lärarnas bedömning av elevernas kunskaper sker inte fullt ut i enlighet med författningarna. De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen uppfyller inte kraven i författningarna.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning

I detta ingår att:

- Lärarna utvärderar regelbundet elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav (Lgr 11 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg).
- De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven (10 kap 13 § skollagen)
- I de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap 13 § skollagen)

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn verkar inte fullt ut för att utbildningen utvecklas och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

I detta ingår att:

- Rektorn har god kunskap om det inre arbetet i skolan och verkar särskilt för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen för utbildningen (2 kap. 9 § första stycket, 4 kap. 4, 5 §§ skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar).
- Rektor ser till att lärarna får kontinuerlig pedagogisk ledning i syfte att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen (Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar).
- Rektorn ser till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksam-

heten (4 kap. 4, 5 §§ skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar).

Omfattning och resurstillgång

För utbildningen saknas nödvändiga materiella resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås avseende skolbibliotek

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med omfattning och resurstillgång

I detta ingår att:

- Eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande (2 kap. 36 § skollagen)

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Till följd av anmärkningarna ska **Ni senast den 3 december 2012** vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Rektorn och lärarna klargör inte i tillräckligt stor omfattning för eleverna vilka mål och kunskapskrav som finns i alla ämnen.

Motivering:

Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och dess vårdnadshavare har.

I intervjuer med rektorn, lärare och elever i årskurserna 5 och 6 vid Bredgårds skola framkommer att några av lärarna informerar eleverna om vad de ska lära sig i skolan och vilka kunskapskrav de ska uppnå i årskurs 6 men att de flesta lärarna behöver förbättra detta arbete så att det blir tydligt för eleverna vilka ämnen de får undervisning i, syftet med undervisningen och vilka kunskapskrav de förväntas uppnå. Detta är också särskilt viktigt mot bakgrund av att det vid skolan finns många nyanlända elever, vars föräldrar har annat modersmål än svenska och som behöver få information om skolans mål och riktlinjer.

Vid intervjuer framkommer att eleverna i en del klasser inte känner till begreppen samhällsorienterande ämnen, So, och naturorienterande ämnen, No. De vet inte heller vilka ämnen som ingår i dessa ämnesgrupper. Skolan använder sig av begreppet OÄ, ett begrepp som tog bort vid införandet av läroplanen Lpo-94 och 1995 års kursplaner. Det är särskilt angeläget att eleverna är medvetna om vilka ämnen de får undervisning i då de nu ska få sina första betyg.

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna måste klargöra mål och kunskapskrav för eleverna i samtliga ämnen de får undervisning i samt använda de begrepp som anges i nuvarande läroplan Lgr11 så att det blir tydligt för eleverna vad de ska lära sig.

Svenska som andraspråk

Undervisning i svenska som andraspråk ska, om det behövs anordnas för elever som har annat modersmål än svenska. Rektorn beslutar om undervisning i andraspråk för en elev. Undervisningen i andraspråk ersätter undervisning i svenska och ska utgå från kursplanen i svenska som andraspråk.

I intervjuer med rektorn och lärare vid Bredgårds skola framkommer att det finns elever i skolan som har annat modersmål än svenska och som av lärare bedöms inte nå målen i svenska. Trots det har rektorn inte fattat beslut om att

de ska få undervisning i svenska som andraspråk och sett till att de får den undervisning de har rätt till. Dessa elever får för närvarande undervisning i svenska och ofta någon form av särskilt stöd i svenska.

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste se till att elever som behöver det får undervisning i och blir bedömda utifrån kursplanen i svenska som andraspråk samt att erforderliga beslut fattas.

Författning:

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter.

5 kap. 14-15 §§ Skolförordningen.

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande**Bedömning:**

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen

Motivering:

Enligt skollagen och läroplanen ska elever ges inflytande över utbildningen. Inflytandet ska anpassas efter elevernas ålder och mognad. Läraren ska se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Läraren ska tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen och svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer.

Intervjuade elever och lärare uppger att det i en del klasser förekommer att elever och lärare diskuterar hur arbetet kan genomföras och där elevers initiativ tas tillvara, men det är mer kopplat till enskilda lärare än som en medveten strategi från skolans sida. När det gäller undervisningens innehåll och arbetssätt visar intervjuerna att inflytandet i flertalet klasser är begränsat. Även i det sammanhanget behöver arbetet med att informera samt förklara mål och kunskapskrav förbättras. Det är svårt att ta ansvar för och att kunna utöva inflytande över undervisningen om eleverna inte vet vad det är de ska lära sig. Skolinspektionen vill poängtera att det är skolans ansvar att se till att eleverna stimuleras att engagera sig i sin egen utbildning. Genom att i högre grad uppmuntra eleverna att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen kan de utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Skolinspektionen bedömer att eleverna behöver få ett större inflytande över undervisningens innehåll och arbetssätt. Ett led i detta arbete är att som tidigare nämnts tydliggöra mål och kunskapskrav för eleverna.

Författning:

4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar)

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till. När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas

Motivering:

Om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås är det enligt skollagen rektorns ansvar att behovet skyndsamt utreds och att beslut fattas om åtgärdsprogram ska upprättas eller inte. Vid utredning sker samråd vanligtvis med elevhälsan. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp.

Vid intervjuer med rektorn, lärarna och elevhälsoteamet vid Bredgårds skola framkommer en otydlighet kring hur processen kring särskilt stöd fungerar i praktiken. Rektorn uppger att rutinerna inte alltid följs. Det är vanligt att lärarna vid Bredgårds skola tillsammans i arbetslaget och med specialpedagogen resonerar kring hur de ska hjälpa elever som riskerar att inte nå målen. Enligt rektorn får specialpedagogen uppdrag av rektorn att göra utredningar och upprätta åtgärdsprogram i samråd med klasslärare. Formella beslut om åtgärdsprogram ska upprättas eller inte fattas inte av rektorn. Enligt rektorn har inte alla elever som riskerar att inte nå kunskapskraven i något eller några ämnen åtgärdsprogram, något som rektorn upptäckt när de haft så kallade klasskonferenser där de går igenom hur det går för varje elev. Vidare framkommer att samråd med elevhälsan inte regelmässigt sker vid utredning.

Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår inte tydligt vilka behov eleven har och på vilket sätt de planerade åtgärderna är kopplade till elevens behov och hur åtgärderna ska utvärderas. En del åtgärder handlar om att eleven ska få "få det stöd han behöver" utan att precisera vad detta stöd är. I vissa fall kan det också ta lång tid innan åtgärderna utvärderas, vilket kan få till följd att värdefull tid går till spillo för eleven om åtgärderna inte visar sig ge förväntat resultat. I något fall finns inga uppgifter om när och hur åtgärdsprogrammet ska följas upp. I andra program anges datum för uppföljning i åtgärdsprogrammen men hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas, beskrivs inte. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att uppföljningar av

arbetet med särskilt stöd görs med täta mellanrum just för att skolan ska försäkra sig om att stödinsatserna ger effekt.

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste se till att processen kring särskilt stöd tydliggörs och följs. Rektorn måste också efter genomförd utredning fatta beslut om åtgärdsprogram ska upprättas eller inte. Vidare måste åtgärdsprogrammets innehåll förbättras, för att uppfylla författningarnas krav.

Studiehandledning

Enligt skolförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

I intervju med rektorn vid Bredgårds skola framkommer att det finns elever som får studiehandledning på sitt modersmål men rektorn uppger också att de har elever som behöver studiehandledning men som inte får det, exempelvis i turkiska. Som skäl anges att kommunen inte får tag i någon lämplig person som kan ge eleverna stöd.

Skolinspektionen bedömer att skolan och kommunen måste se till att alla elever som behöver det får studiehandledning.

Beslut om särskild undervisning och anpassad studiegång

Om det finns särskilda skäl, får rektorn fatta beslut om att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp, särskild undervisningsgrupp, än den eleven normalt tillhör. Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får rektorn fatta beslut om anpassad studiegång som innebär avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Vid Bredgårds skola finns elever som är placerade i en särskild undervisningsgrupp, förberedelseklass, och har anpassad studiegång utan att rektorn fattat formella beslut om detta. Det är heller inte tydligt vari anpassningen består i och hur skolan planerar för att se till att elevens rätt till utbildning säkerställs. Dessa elever saknar dokumenterad kartläggning, åtgärdsprogram och individuella utvecklingsplaner.

Skolinspektionen bedömer att rektorn skyndsamt måste se till att fatta erforderliga beslut samt att se till att det tydligt framgår vari anpassningen består i samt hur anpassningen ska följas upp och utvärderas för att säkerställa elevens rätt till utbildning.

Författning:

3 kap. 8–9 och 11-12 §§ skollagen.

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning**Bedömning:**

Lärarnas bedömning av elevernas kunskaper sker inte fullt ut i enlighet med författningarna. De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen uppfyller inte kraven i författningarna.

Motivering:

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och vårdnadshavaren samt informera rektorn. Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Vidare ska läraren också i planen sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Av intervjuer med lärarna och rektorn samt av dokumentation framgår att det varierar mellan olika ämnen huruvida lärarna följer upp och utvärderar varje elevs individuella kunskapsutveckling med utgångspunkt i kunskapskraven. Lärarna uttrycker att de i ämnena svenska och matematik är mer vana vid att göra bedömningar och att de tycker att det är lättare att göra bedömningar i dessa ämnen. De uttrycker också att de har stöd av de nationella ämnesproven och annat stödmaterial som Skolverket ger ut i dessa ämnen. Vidare uppger de att de tycker att det är svårt att göra individuella bedömningar i naturorienterande och samhällsorienterande ämnena. I dessa ämnen tendrar bedömningarna mer att handla om vad de har gjort än om vad varje elev kan utifrån kunskapskrav. Både rektorn och lärarna säger att bedömning är ett angeläget utvecklingsområde i Bredgårds skola och att de nyligen påbörjat ett utvecklingsarbete tillsammans med Hedenvindsskolan.

De individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av speglar ovanstående problematik. Ämnena svenska och matematik är de ämnen som främst ingår i den framtidsytande delen av planerna.

De skriftliga omdömena innehåller kryssrutor som anger om eleven bedöms kunna nå målet eller inte i ämnet eller ämnesgruppen, exempelvis "när målet" eller är "på god väg". Vilka mål som avses framgår inte. Det saknas därmed en mer nyanserad beskrivning för att göra informationen om elevens kunskaper tydlig. Det finns också elever som inte får skriftliga omdömen i alla ämnen de får undervisning i. Alla elever i årskurserna 4–6 får exempelvis skriftliga om-

dömen i naturorienterande ämnen och samhällsorienterande ämnen trots att det i kursplanerna från och med årskurs 4 inte längre finns övergripande kursplaner i dessa ämnen. Enligt Skolinspektionen kan kvaliteten på de skriftliga omdömena i vissa ämnen ha ett samband med de svårigheter som lärare tar upp när det gäller att göra kunskapsbedömningar i flera ämnen. Vidare saknas det, i den framåtsyftande delen, uppgifter om hur eleven ska göra för att uppnå kunskapskrav. Det är också många gånger oklart vad skolan ska bidra med för att eleverna ska utvecklas så långt som möjligt utifrån läroplanen och kursplanerna.

Skolinspektionen bedömer att lärarna måste följa upp och dokumentera varje elevs kunskapsutveckling i samtliga ämnen eleven får undervisning i med utgångspunkt i kursplanernas kunskapskrav. Vidare måste lärarna ge varje elev individuella skriftliga omdömen med utgångspunkt i kunskapskrav och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Författning:

Lgr 11 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg.

10 kap. 13 § skollagen.

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn verkar inte fullt ut för att utbildningen utvecklas och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete.

Motivering:

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Rektor ansvarar även för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolan det vill säga att skolans resultat följs upp, utvärderas och utvecklas. Enligt läroplanen har rektor som pedagogisk ledare och chef för lärarna vid skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Vid intervjuer med rektor och personal framkommer att det vid Bredgårdsskolan i många avseenden saknas en samsyn kring pedagogiska frågor och personalen efterfrågar en tydligare styrning och ledning kring frågor som rör skolans utveckling gällande bland annat bedömning och undervisningsfrågor. Rektor uppger att hon sällan hinner med att göra klassrumsbesök eller delta i arbetslagets konferenser vilket gör att hon har svårt att driva arbetet med utveckling framåt.

Varje termin genomförs klassgenomgångar där rektorn deltar och får information om elevernas resultat, främst vilka elever som är i behov av särskilt stöd i svenska, matematik och engelska. Rektorn informerar sig också om resultaten på de nationella ämnesproven. Sammanställningar av resultat görs dock inte och skolan saknar ett systematiskt uppföljnings- och utvärderingsarbete på såväl individ-, grupp- som skolnivå i alla ämnen och årskurser. Utvärdering av förskoleklassens resultat redovisas inte. Insatta stödåtgärder utvärderas på individnivå av lärare men det saknas rutiner för att systematiskt följa upp och utvärdera de särskilda stödinsatser som ges vid skolan, på grupp- och skolnivå.

Vid Bredgårds skola utvärderar arbetslaget verksamheten som tidigare presenterats i en kvalitetsredovisning. Redovisningen har karaktären av en verksamhetsredogörelse som beskriver delar av skolans arbete med lärande och värdegrund. I stor utsträckning saknas dock resultat i enlighet med nationella mål liksom analyser kopplade till åtgärder för utveckling. De kunskapsresultat som följs upp och redovisas är resultaten på de nationella proven i årskurserna 3 och 5.

Det är en rektors roll att leda kvalitetsarbetet och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måloppfyllelsen. Det är Skolinspektionens uppfattning att rektorn tillsammans med personalen mer systematiskt behöver följa upp och utvärdera skolans resultat så att både väl fungerande insatser synliggörs men också så att förbättringsinsatser tydliggörs och åtgärder för utveckling kan vidtas. Dokumentationen av detta kvalitetsarbete behöver förbättras för att kunna vara det stöd i utvecklingsarbetet det är tänkt att vara.

Strömsunds kommun och Bredgårds skola har nyligen initierat ett förändringsarbete kring systematiskt kvalitetsarbete och dokumentation av detta arbete. Skolinspektionen ser positivt på initiativet och utgår ifrån att arbetet leder till att skolan utvärderar verksamheten med utgångspunkt i nationella mål och förbättrar analysen av resultaten så att de får underlag till att besluta om åtgärder som leder till utveckling.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i större utsträckning måste leda det pedagogiska utvecklingsarbetet vid Bredgårdsskolan. Vidare bedömer Skolinspektionen att rektorn måste se till att det systematiska kvalitetsarbete som även ska dokumenteras förbättras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls.

Författning:

2 kap. 9 § första stycket, 4 kap. 4, 5 §§ skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar).

Bedömningsområde: Omfattning och resurstillgång

Bedömning:

För utbildningen saknas nödvändiga materiella resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås avseende skolbibliotek.

Motivering:

Enligt Skollagen ska eleverna ha tillgång till skolbibliotek.

I intervjuer med rektorn, lärare och elever vid Bredgårds skola framkommer att eleverna inte har tillgång till bibliotek på annat sätt än att de har en uppsättning böcker i några bokhyllor i skolan och att de några gånger per termin går till kommunbiblioteket och lånar skönlitterära böcker.

Med skolbibliotek menas en gemensam ordnad resurs av medier och information som ställts till elevernas och lärarnas förfogande med hjälp av kompetent personal. Skolbiblioteket är en del av skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Ett skolbibliotek ska omfatta böcker, facklitteratur och skönlitteratur, informationsteknik och andra medier. Biblioteket ska vara utrustat och anpassat till elevernas behov för att syftet med utbildningen ska kunna fyllas.

Enligt Skolinspektionens bedömning sker inte Bredgårds skolas nyttjande av kommunbiblioteket med sådan kontinuitet att det utgör en del av elevernas utbildning.

Författning:

2 kap. 36 § skollagen.

Anmärkning:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Dels ska huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling och dels ska det varje år upprättas en plan med en översikt över åtgärderna. Planen ska vidare innehålla en redogörelse för vilka av åtgärderna som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I intervjuer med rektorn, lärare och elever vid Bredgårds skola framkommer att skolan bedriver ett målinriktat arbete mot kränkande behandling. Det bedrivs ett förebyggande och främjande arbete. Kartläggning av situationen görs, och tas med i upprättandet av planen. Eleverna är med och tycker till om vad som behöver göras. Utvärderingar görs också i slutet av läsåret och ligger till grund för nästa läsårs plan. Lärare vidtar också omedelbart åtgärder som är befogade när incidenter uppstår för att eleverna ska kunna uppleva trygghet och studiero. Elever och personal uppger att planen fungerar på ett bra sätt. Det framgår dock inte att planen omfattar årskurs 6 och den så kallade förberedelseklassen som får hela sin utbildning lokalintegrerat på Vattudalsskolan, den 7–9 skola i kommunen som eleverna kommer att tillhöra när de börjar årskurs 7. Dessa elever har en helt annan situation och miljö än de yngre eleverna, vilket inte framgår av planen mot kränkande behandling.

Skolinspektionen bedömer att Bredgårds skolas plan även måste omfatta den del av utbildningen som bedrivs på Vattudalsskolan.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Av de sammanställningar som Skolinspektionen begärt in av skolan i samband med den regelbundna tillsynen framgår att 95 procent av eleverna i årskurs 3 år 2011 når godkänt resultat i svenska, 100 procent i svenska som andraspråk och att 83 procent gör det i matematik. Detta enligt de resultat som de nationella ämnesproven visar för detta år. Någon sammanställning av måluppfyllelse i övriga ämnen för årskurs 3 finns inte redovisad.

Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar att 88 procent av eleverna når godkänt resultat i svenska och 83 procent gör det i matematik. För årskurs 5 visar den sammanställning som rektorn tagit fram i samband med tillsynen måluppfyllelsen i de ämnen som eleverna fått undervisning i. Den visar att 85 procent av eleverna nått målen i matematik och att 88 procent gjort det i svenska. Måluppfyllelsen i de olika ämnena och ämnesgrupperna som redovisas varierar mellan 83 och 100 procent. För de naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnena redovisas måluppfyllelsen i block och inte för de enskilda ämnen som ingår i respektive block trots att det i tidigare kursplaner fanns mål att uppnå i alla ämnen i årskurs 5.

I skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2010/2011 är också resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 respektive 5 de enda kunskapsresultat som redovisas för skolan.

Av intervjuer och enkätsvar framgår att de flesta eleverna trivs och är trygga i sin skola. Såväl elever som personal uttrycker i intervjuer att stämningen vid skolan är god och att det finns en beredskap att agera om incidenter inträffar.

Beskrivning av Bredgårds skola

Bredgårdsskolan ligger i centrala Strömsund och leds av en rektor som tillika är områdeschef för Bredgårds skola och Hedenvindsskolan. I uppdraget som områdeschef ingår ekonomiskt och personaladministrativt ansvar för de båda skolorna. På skolan finns 245 elever. Bredgårds skola är lokaliserad i olika byggnader, Förskoleklass och årskurserna 1–5 i Bredgårds skola, Bikupan, Gula paviljongen och gamla Bredgårdsskolan samt Årskurs 6 och en så kallad förberedelseklass som är lokalintegrerade i Vattudalsskolan. Förskoleklassen är integrerad i årskurs 1 och årskurs 2 och 3 är åldersblandade medan årskurserna 4–6 är åldershomogena.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Stefan Persson och Sara Lyrenäs.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Ulrika Svedmark
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i beslutet.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).